

Теоретик інформаційного суспільства М. Кастельс розглядає культуру як «реальну віртуальність», що здійснюється в просторі Мережі, в особливому «кіберпросторі» і «позачасовому часі». При цьому дослідник вважає, що в інформаційному суспільстві залишаться в минулому стійкий тип соціального ладу й усвідомлені соціально-класові інтереси, суспільні цінності і пануючі стереотипи, втілювані в типах раціональності і ментальності, відійдуть в історію традиції, прив'язаність до власних джерел і національно-етнічної специфіки.

Така позиція цілком виправдана, оскільки використання будь-якої технологічної форми приводить так чи інакше до її інтеріоризації і, як наслідок, до видозміни відношення людини з реальністю крізь призму можливостей, які виникають. Кожна нова технологія, в тому числі інформаційна, в процесі її використання змінює топологію людини, котра, в свою чергу, знаходить все нові і нові способи її подальшого удосконалення. Людина, подібно до бджоли, «запліднює» «техномашинний світ», дозволяє йому розмножуватися і утворювати нові форми. В підсумку постійна взаємодія з технологіями, а тим більше з інформаційними, перетворює індивіда в певний «сервомеханізм». Фактор володіння і вміння користуватися технологічними медіумами стає умовою соціального статусу індивіда [2, 85]. Все це є фактором сучасного життя. Його сутнісною ознакою, до якої потрібно адаптуватися. А це призводить до змін самої людини, до втрати нею своєї особистісної значущості.

Список використаних джерел

1. Тофлер Е. Нова парадигма влади. Знання, багатство, сила. Харків: Акта, 2003. – 289 с.
2. Шамрай В.В. Модерне суспільство: від ліберальної і тоталітарної утопій до мережної соціальності. Київ: НАН України, 2015. – 265 с.

УДК: 341.232.2”364”(477)+061.1ЄС

УКРАЇНА І «КРЕАТИВНА ЄВРОПА»: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ В УМОВАХ ВІЙНИ

М.К. Кеда, кандидат історичних наук, доцент,
Jean Monnet Fellow, European University Institute, Florence, Italy

Ключові слова: програма «Креативна Європа», культурна політика, Європейський Союз, Україна, співпраця, широкомасштабна війна.

2022 рік став випробуванням не тільки для України, яка стала на захист своєї незалежності та європейського вибору, але і для Європи, поставивши низку безпекових, зовнішньополітичних та культурних викликів. Саме культурним та історичним спадком маніпулює пропаганда держави-агресора, виправдовуючи свої злочинні дії щодо України. Відтак, наукові дослідження та подальша активна залученість сектору культурних індустрій може стати потужним інструментом протистояння у цьому цивілізаційному конфлікті.

Яскравим проявом солідарності Європейського Союзу з Україною у 2022 році стала діяльність програми «Креативна Європа», яка однією із перших

відреагувала на широкомасштабне вторгнення РФ до України. Вивчення форм і методів діяльності цієї програми, що є метою даної розвідки, дасть можливість спрогнозувати і втілити найбільш ефективні механізми співпраці у сфері культури на найближче майбутнє.

Основними джерелами для дослідження даного питання є офіційні документи самої програми, що регулювали її діяльність у 2022 році [1; 2; 3], а також повідомлення (публікації) про поточні конкурси та їх результати на сайтах Європейської Комісії, Креативної Європи, представництва Програми в Україні та у ЗМІ, розміщені в електронних періодичних виданнях [4; 5; 6].

Програмний підхід є характерною формою імплементації культурної політики ЄС. Креативна Європа – головна програма Європейської Комісії з підтримки культурного та аудіовізуального секторів. Головними цілями програми заявлені: охорона, розвиток та поширення Європейського культурного та мовного розмаїття і спадку; зростання та конкурентоспроможність потенціалу культурного та креативного секторів, зокрема, аудіовізуального сектору.

Європейський Союз швидко відреагував на повномасштабне вторгнення Росії в Україну в тому числі і через фінансові інструменти програм Європейської Комісії. У лютому 2022 року на спеціально створеному сайті Європейської комісії «EU Solidarity with Ukraine» було передбачено секцію «Підтримка України через культурні програми Європейського Союзу». З неї відвідувач перенаправляється безпосередньо до сайту програми «Креативна Європа» на сторінку можливостей, ініційованих для підтримки українського культурного і креативного сектору.

2022 року програмою «Креативна Європа» було запропоновано низку окремих заходів і спеціальних конкурсів по підтримці України. Вже 3 лютого Марією Габріель, Комісаром з інновацій, досліджень, культури, освіти та молоді було оголошено про відповідні заплановані ініціативи. Частина із них була спрямована на підтримку українців, які змушені були покинути батьківщину, або не мали можливості повернутись додому через воєнні дії [4]. 8 березня Рада оприлюднила офіційні роз'яснення з питань культурної політики у рамках п'ятого пакету санкцій, якими РФ було виключено з європейських програм та заборонено її участь у поточних грантових проєктах зі скасуванням відповідного фінансування [6].

Також впродовж 2022 р. розроблялись численні програми фінансування на найближче майбутнє. Так, річна програма Креативної Європи на 2023 рік включила пакет обсягом у 5 млн євро на підтримку українських митців та культурних організацій. Її метою було надання підтримки особам, переміщеним через війну, зокрема, дітям, а також створення платформи для відновлення культурного і креативного секторів у середньостроковій перспективі [5].

Робочий план по культурі на 2023–2026 роки [1] і Резолюція щодо цього плану [3] дають можливість спрогнозувати діяльність програми щодо підтримки України на найближчу перспективу. У 2022 році пріоритетним напрямком діяльності «Креативної Європи» стала підтримка України. Така увага до нашої держави свідчить про неухильну підтримку її з боку європейської спільноти, а фіксація намірів у нормативних документах програми надає гарантії подальшої сталої солідарності з Україною не тільки у питаннях культури, але й питаннях спільного європейського майбутнього.

Список використаних джерел

1. Council Resolution on the EU Work Plan for Culture 2023–2026. URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022G1207\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022G1207(01))
2. Creative Europe. URL: <https://culture.ec.europa.eu/creative-europe>
3. Draft Council conclusions on the Work Plan for Culture 2019-2022. *Official Journal of the European Union*. 2018. С. 460. Pp. 10–25.
4. Statement on students, young people, education community by commissioner Mariya Gabriel. *European Commission – Statement*. Brussels, 3 March 2022. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/STATEMENT_22_1529
5. Support for Ukrainian artists, cultural and creative professionals and organizations. URL: <https://culture.ec.europa.eu/news/eu-supports-ukraine-through-culture>
6. Ukraine: EU agrees fifth package of restrictive measures against Russia Brussels, 8 April 2022 // European Commission - Press release. Brussels, 8 April 2022. URL: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2022-04/Ukraine_EU_agrees_fifth_package_of_restrictive_measures_against_Russia.pdf; Commission suspended cooperation with Russia on research and innovation. 04.03.2022. Brussels. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1544

УДК:37.036.5:374.7

ПРОФЕСІЙНІ ТА КАР'ЄРНІ МОЖЛИВОСТІ СТУДЕНТІВ КРЕАТИВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

К.О. Данник, кандидат культурології, доцент кафедри філософії та культурології
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: професія, креативна індустрія, творчі індустрії, кар'єра, музика, шоу-бізнес.

Бути креативним завжди означало мати абстрактне уявлення про звичні речі, вміти уявляти їх у незвичних поєднаннях та зображувати цю фантазію в реальності. Споконвіку художники, скульптори, архітектори та інші митці славились не лише своїм талантом – навпаки, поняття таланту ображає більшість митців, адже витвір дається завдяки старанній праці та наполегливим зусиллям. Зважаючи на періодичні кризи, які наздоганяють творчу особистість, а також економічні особливості даного роду занять (зокрема, сюди відноситься непостійність замовлень, брак клієнтів, відсутність натхнення) спричинили усталену думку, що творчість це не професія. В умовах сьогодення дана тенденція втрачає свою актуальність завдяки таким факторам як то перехід багатьох індустрій на онлайн режим, популяризація креативних рішень в рекламній та іншій діяльності, тощо.

Проблема професійного та кар'єрного влаштування спеціалістів, які вивчилися за спеціальністю, що пов'язана з креативними індустріями розглядається як вітчизняними так і зарубіжними науковцями. Звісно, списки можливих професій варіюються та корелюються згідно з країною і регіоном,